

Cæterum ex maxima parte montuosa est. Porrò octava Lucania, quæ nomen à quodam luco accepit, à Silere fluvio inchoat cum Brutia, quæ ita à Reginæ quondam suæ nomine appellata est, usque ad fretum Siculum, per ora maris Thyrreni, sicut & duæ superiores, dextrum Italæ cornu tenens, pertingit, in qua Pæstus & Lanius, Cassianum & Consentia, Rhegiumque sunt positæ civitates.

Æmilia à Liguria incipiens inter Apenninas Alpes & Padi fluenta versus Idem cap. 18. Ravennam pergit. Hæc locupletibus urbibus decoratur, Placentia scilicet, Parmaque, Regio, & Bononia, Corneliique foro, cuius castrum Imolas appellatur. Extiterunt quoque qui Æmiliam & Valeriam, Nursiamque unam provinciam dicerent: sed horum sententia stare non potest, quia inter Æmiliam & Valeriam, Nursiamque, Thuscia & Umbria sunt constitutæ.

Flaminia inter Apenninas Alpes & mare est Adriaticum posita, in qua nobilissima urbum Ravenna, & quinque aliæ civitates consistunt Græco vocabulo Pentapolis dictæ. Constat autem Aureliam, Æmiliamque, & Flaminiam, à confratribus viis, quæ ab urbe Roma veniunt, & ab eorum vocabulis à quibus sunt confratæ, talibus nominibus appellari.

Post Flaminiam Picenus occurrit, habens ab Austro Apenninos montes, ex altera verò parte Adriaticum mare. Hæc usque ad fluvium Piscarium pertinet, in qua sunt civitates, Firmus, Asculus, & Pinnis, & vetustate consumpta Adria, quæ Adriatico pelago nomen dedit. Hujus habitatores cum à Sabinis illuc properarent, in eorum vexillo picus confedit, atque hac de causa Picenus nomen accepit.

Valeria, cui est Nursia annexa, inter Umbriam & Campaniam Picenum- Idem cap. 20. que consistit, quæ ab Oriente Samnitum regionem attingit. Hujus pars occidua, quæ ab urbe Roma initium capit, olim ab Etruscorum populo Etruria dicta est. Hæc habet urbes Tyburim, Carsilis, Reate, Furconam, & Amiternum, regionemque Marsorum, & eorum lacum, qui Fucinus appellatur. Marsorum quoque regionem ideo intra Valeriam provinciam æstimo computari, quia in Catalogo provinciarum Italæ minimè ab antiquis descripta est.

Samnum inter Campaniam & mare Adriaticum, Apuliamque à Piscaria Idem ibidem. incipiens habetur. In hac sunt urbes; Theate, Aufidena, Hisernia, & antiquitate consumpta Samnum, à qua tota provincia nominatur, & ipsa harum provinciarum caput ditissima Beneventus. Porrò Samnites nomen accepere olim ab hastis, quas ferre solebant, quasque Græci Samia appellant.

Apulia, cum sociata sibi Calabria, eidem Rectori subjecta, ab Occidente Idem cap. 21. vel Africo habet Samnum & Lucaniam, à Solis verò ortu Adriatico Pelago finitur. Habent urbes satis opulentas Luceriam, Sepontum, Canusium, Agerentiam, Brundisium, & Tarentum, & in sinistro Italæ cornu, quod quinquaginta millibus extenditur, aptam mercimonis Hydruntum. Apulia autem à perditione nominatur, citius enim Solis fervoribus terræ virentia perduntur.

Sicilia insula Thyrreno mari seu Ionio alluitur, de Stculi Ducis proprio nomine nuncupata. Sequitur Corsica insula, & non longè ab illa distans Sardinia, quæ utræque Thyrrenis fluctibus ambiuntur. Porrò Corsica à Duce suo Corso. Sardinia à Sarde Herculis filio nominatur.

Certum est tamen Liguriam & partem Venetie, Æmiliam quoque Flaminiamque, Idem cap. 22. veteres Historiographos Galliam Cisalpinam appellasse. Inde est, quod Donatus Grammaticus in expositione Virgilii Mantuam in Gallia esse dixit. Indeque est quod in Romana Historia legitur, Ariminum in Gallia constitutum. Siquidem antiquissimo tempore, Brennus rex Gallorum, qui apud Senonas urbem regnabat, cum trecentis millibus Gallorum Senonum ad Italiam venit, eamque usque ad Senogalliam, quæ à Gallis Senonibus vocitata est, occupavit.